WSPOMNIENIE

ROMUALD ODOJ
1931–2018

5 marca 2018 roku zmarł Pan Romuald Odoj.

Urodzony 24 listopada 1931 roku w Lublińcu, absolwent pierwszego rocznika archeologii w powojennej Polsce. Studiował na Uniwersytecie Jagiellońskim (1950-1953), następnie na Uniwersytecie Poznańskim (1953-1955), gdzie uzyskał magisterium. Jeden z pionierów badań prahistorycznych na Warmii i Mazurach, od 1955 roku pierwszy konserwator zabytków archeologicznych w województwie olsztyńskim. Od początku drogi zawodowej związany z Muzeum Warmii i Mazur (wcześniej – Mazurskim) w Olsztynie, gdzie przepracował 55 i pół roku. W latach 1971-1984 również jako jego wicedyrektor, a następnie kierownik Muzeum Bitwy Grunwaldzkiej w Stębarku (1984-2010).

Autor pierwszych badań archeologicznych ośrodka olsztyńskiego (Równina Dolna 1955-1958), kierował też wieloma innymi pracami wykopaliskowymi, między innymi na polach Grunwaldu (1959-1960 i 1986-1990), na grodziskach w Pasymiu (1961-1964) i Bogdanach (1967-1970) czy przy odbudowie Wzgórza Katedralnego we Fromborku (od 1957). Inicjator i pionier badań podwodnych w północno-wschodniej Polsce (Rybno, 1961-1962), uczestnik wielu innych ekspedycji naukowych, w tym na Suwalszczyźnie i północnym Mazowszu. Stypendysta Instytutu Slawistyki Uniwersytetu w Lund (1961) i rządu fińskiego (1966/1967) oraz Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN (1967-1971). Absolwent studiów podyplomowych w zakresie muzeologii na Uniwersytecie Jagiellońskim (1987/1988). Niekwestionowany autorytet w dziedzinie archeologii ziem pruskich, badacz i znawca problematyki grunwaldzkiej.

W latach 1955-66 sekretarz, od 1966 roku prezes olsztyńskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Archeologicznego, jeden z założycieli i członek (od 1990) Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich Oddział w Olsztynie. Animator działalności naukowej, członek komitetów redakcyjnych „Rocznika Olsztyńskiego", „Z Otchłani Wieków" i „Pruthenia Antiqua", członek Ośrodka Badań Naukowych i Towarzystwa Naukowego im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie. Autor licznych publikacji, wystaw oraz wystąpień o charakterze naukowym i popularyzatorskim w kraju i za granicą.

Odznaczany i wyróżniany wielokrotnie za swą działalność, między innymi Medalem Grunwaldzkim (1960), srebrną odznaką Zasłużonym dla Warmii i Mazur (1963), srebrną odznaką Za Opiekę nad Zabytkami (1966), tytułem Honorowego Obywatela Fromborka (1966), medalem 50-lecia Polskiego Towarzystwa Archeologicznego (1970), medalem Zasłużony dla Humanistyki Olsztyńskiej (1971), medalem Zasłużony dla Archeologii Polskiej (1973), złotą odznaką Zasłużony dla Warmii i Mazur (1973), Medalem Kopernikowskim (1973), Krzyżem Zasługi dla Związku Harcerstwa Polskiego (1974), odznaką Zasłużony Działacz Kultury (1975). A także Złotym Krzyżem Zasługi (1974) i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2005) za wybitne zasługi dla muzealnictwa.

W osobie Pana Romualda pożegnaliśmy postać ogromnie zasłużoną dla kultury całego regionu, a dla archeologii i muzealnictwa na Warmii i Mazurach – wręcz legendarną. Odszedł od nas niezwykły, oddany swej pasji i pracy szlachetny Człowiek, patriota i społecznik.

Jarosław Sobieraj